

GOD ØKONOMISTYRING

FREMTIDENS STYRING AF
SUNDHEDSVÆSENET
DANSKE REGIONER
23. NOVEMBER 2018

MARTIN HORNSTRUP
PARTNER, H2I

KORTLÆGNING OG ANALYSE AF DATAANVENDELSE

TIL ØKONOMISTYRING PÅ
HOSPITALER I DANMARK

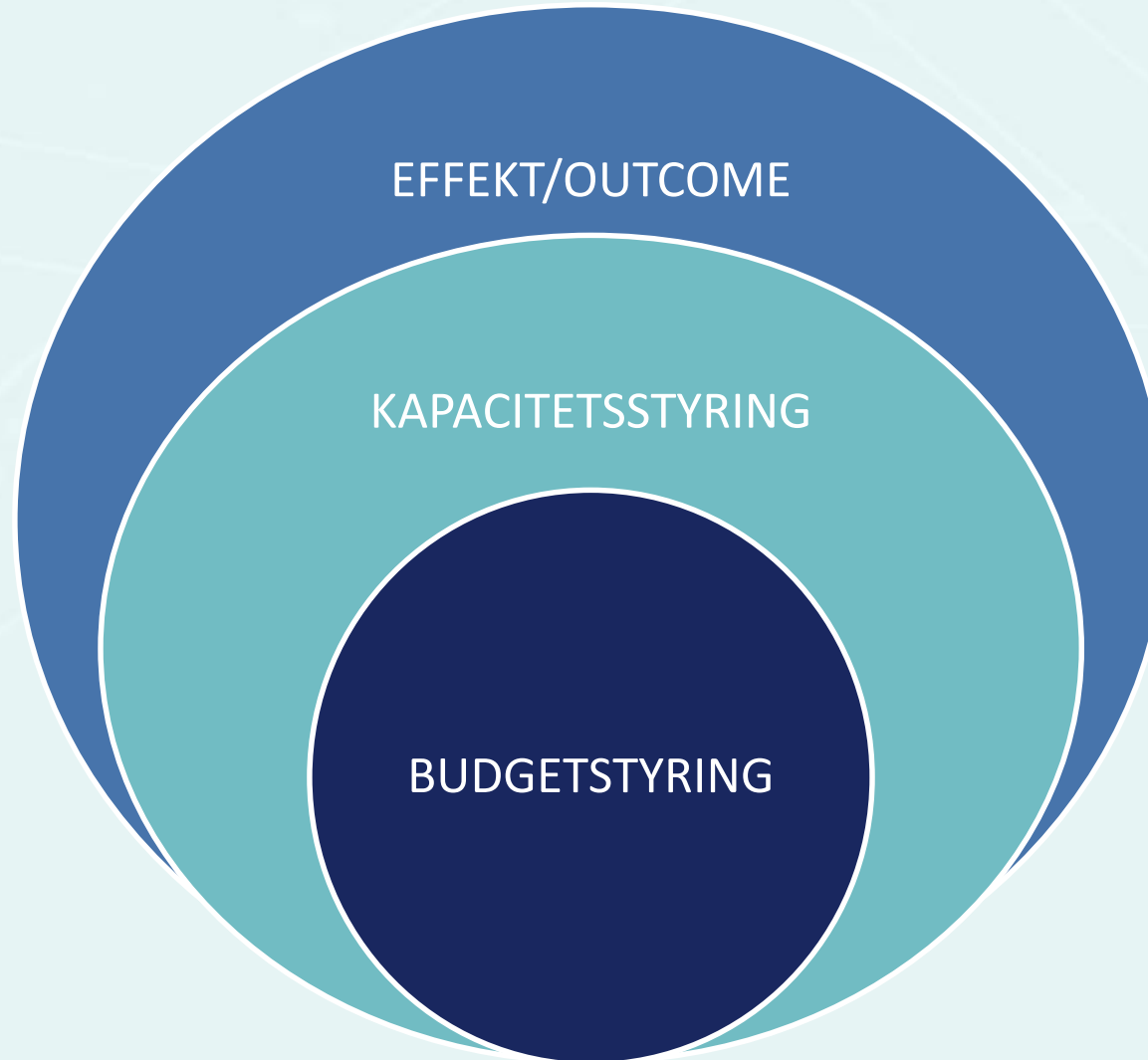
Udarbejdet for Moderniseringsstyrelsen
og Danske Regioner

Hvad handler det om...

Begrebet økonomistyring

Væsentlige pointer fra rapporten

Success med regionale dataleverancer forudsætter...

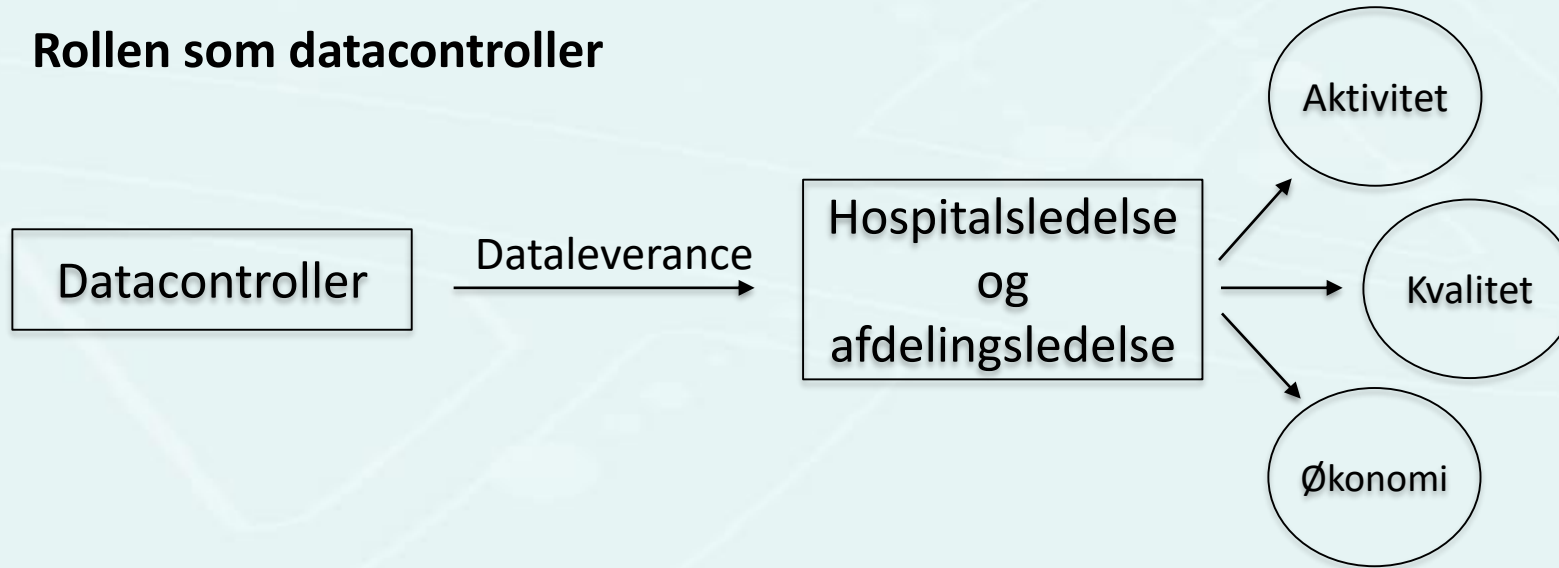

"De regionale strategier for dataleverancer fungerer bedst, der hvor der aktivt er taget stilling til prioriteringen mellem ambition, fordeling af ansvar mellem region og hospital og ressourcer til opgaven"

- I Region Syddanmark har man en central dataenhed, som stiller data til rådighed i ledelsessystemet. Men fortolkning og anvendelse af data er en lokal opgave.
- I Region Midtjylland er der skabt en stor central BI-enhed. Målsætningen er fra centralt hold at kunne understøtte både regionale informationsbehov og en fleksibel understøttelse af hospitalernes og afdelingernes informationsbehov.

Dataløsninger skal udvikles i samspil med klinikerne

Rollen som datacontroller

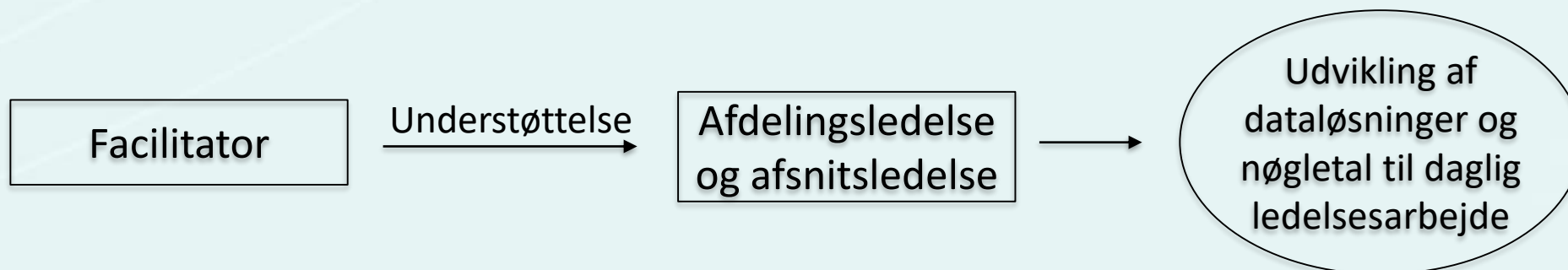

Fra rapporten:

Det anbefales,

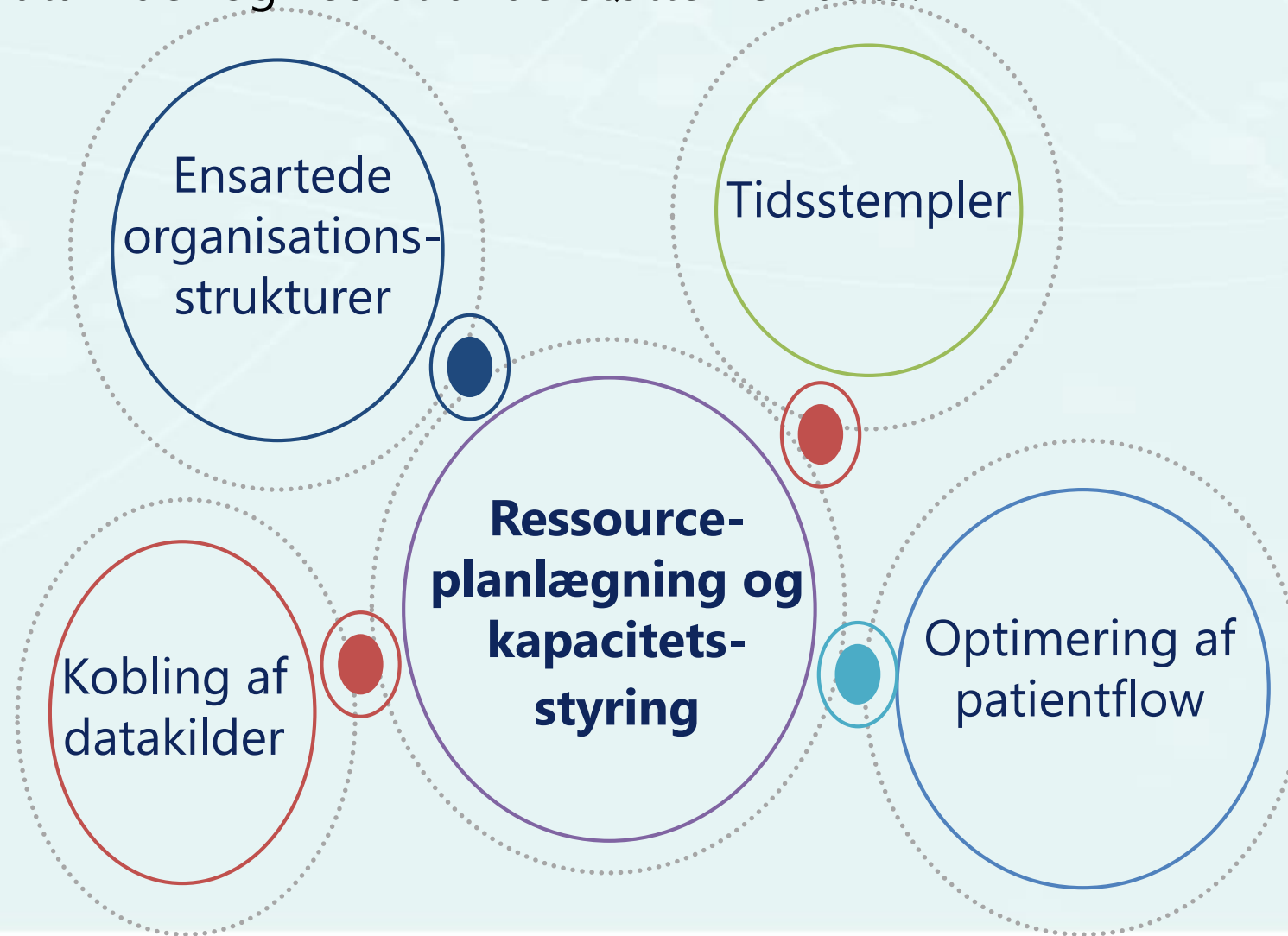
- at der er medarbejdere forankret lokalt på hospitalerne med kompetencer inden for databearbejdning og dataanalyse og som samtidig har klinisk indsigt.

Rollen som facilitator

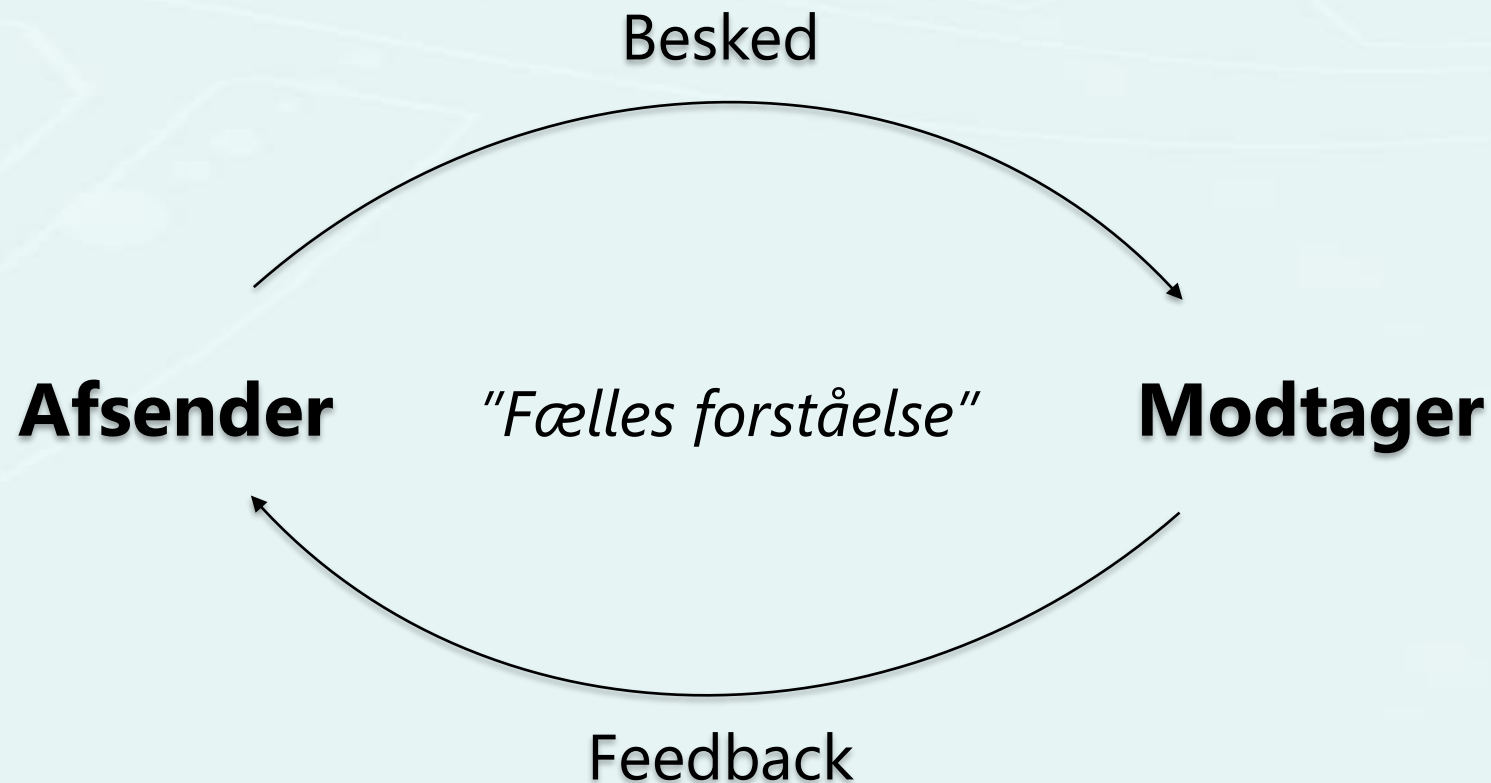
Ressourceplanlægning og kapacitetsstyring bør opprioriteres

Fremadrettet bør ressourceplanlægning og kapacitetsstyring opprioriteres ved bl.a. bedre kobling af datakilder og ved at understøtte flowdata.

Afsender og modtagerperspektiv

Et væsentligt perspektiv på dataanvendelsen er om der er blik for kommunikation og brugerperspektiv.

Hvad er vigtigt fremadrettet

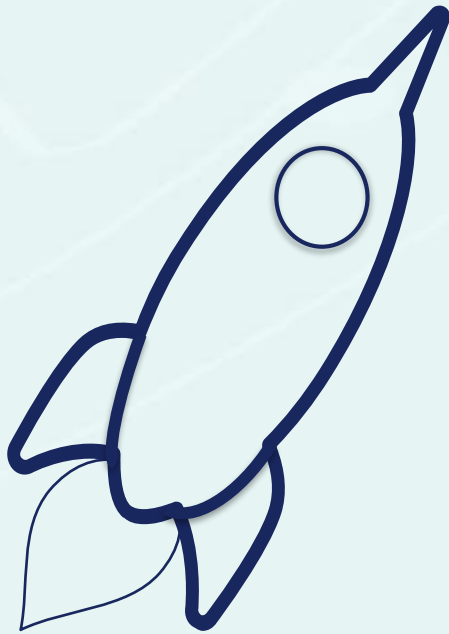

Generelle anbefalinger fremadrettet

"Hvorfor?"

- Ambitionen for anvendelse er vigtig, og kan også være vigtigere end jagten på flere/mere data eller jagten på flere teknologiske løsninger.

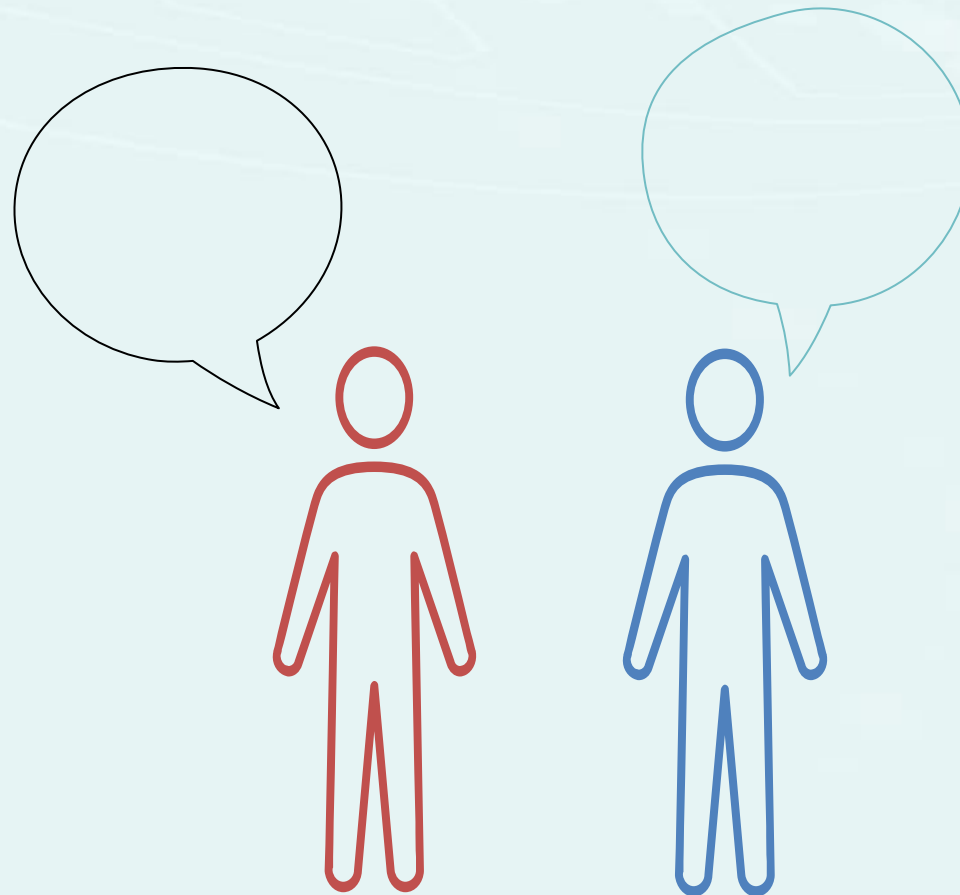

Generelle anbefalinger fremadrettet

"Giver det mening?"

- Kommunikation og forståelse er ofte vigtigere end avancerede løsninger.

Generelle anbefalinger fremadrettet

"Brug papir og blyant og tæl"

- Teknologiske argumenter må ikke være en stopklods for at kunne skaffe informationer. Så tæl i stedet for.

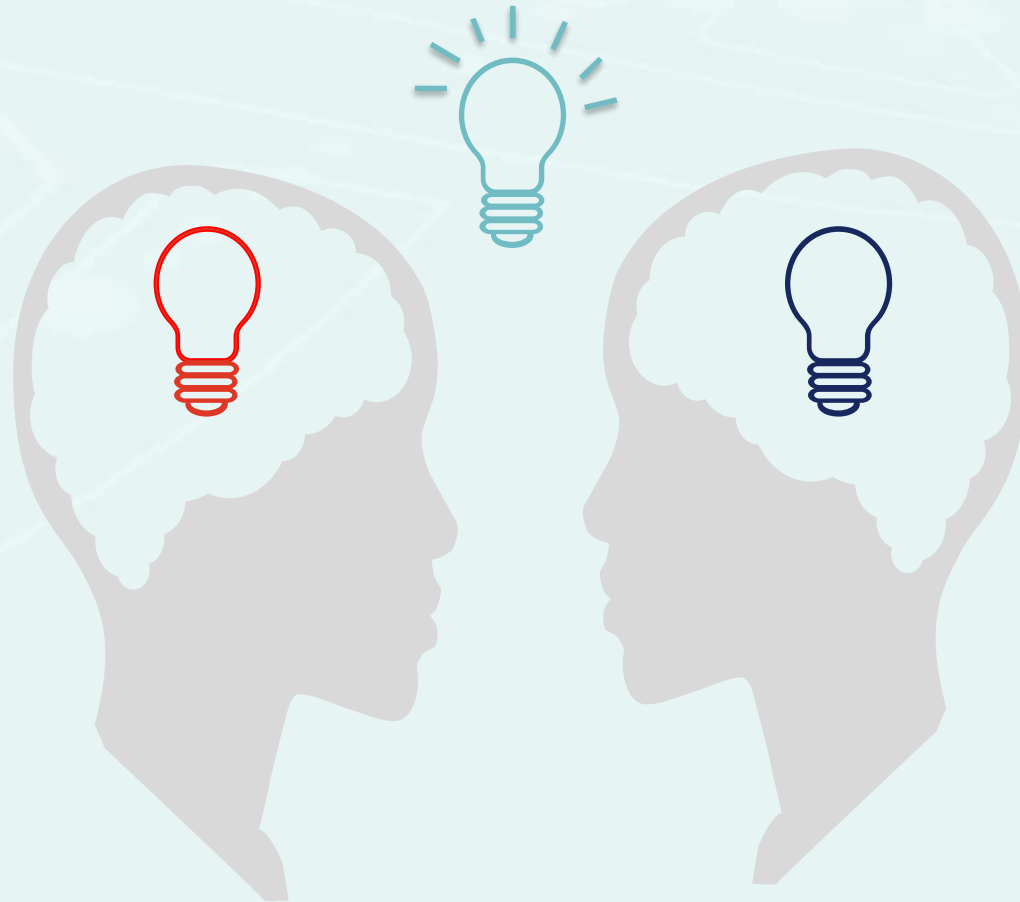

Generelle anbefalinger fremadrettet

"Det er en dårlig ide, fordi det ikke er min ide!"

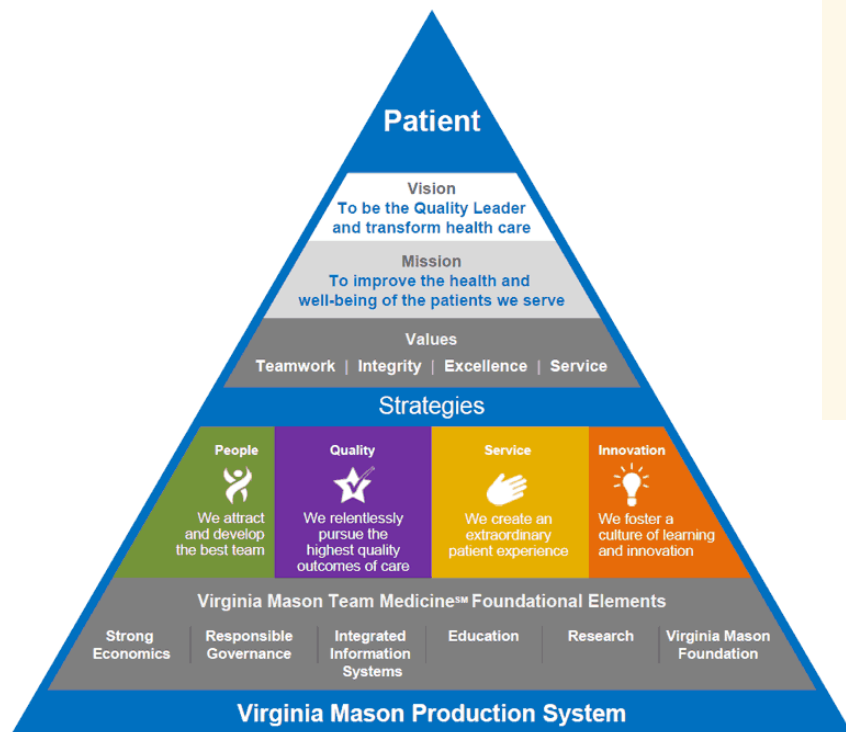
– Husker I at lære af hinanden?

Generelle anbefalinger fremadrettet

"Har I talt med jeres kvalitetschef i dag?"

- Ved økonomiafdelingerne tilstrækkeligt til at løse opgaverne fremadrettet? Er I klar til at arbejde ud fra forbedringsmodellen, styring efter outcome, "patients like me" tilgange mv.? Forstår I jeres rolle?

© 2009 Virginia Mason Medical Center

Forbedringsmodellen

Hvad ønsker vi at opnå?
Hvornår ved vi, at en forandring er en forbedring?
Hvilke forandringer kan iværksættes for at skabe forbedringer?

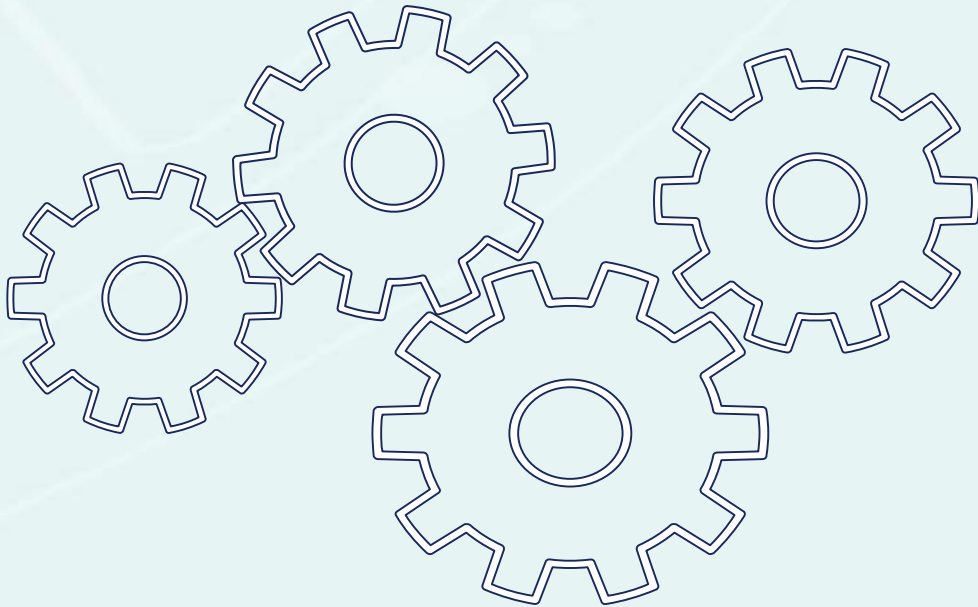

Generelle anbefalinger fremadrettet

"Datadrevet af navn?"

- Hvordan sikrer I datadrevet understøttelse af effektivisering, kvalitetsudvikling, organisering og planlægning, gevinstrealisering osv.?

Praktisk: Hvad gør du på mandag?

- Book et møde med en klinisk afdeling og spørg:
"hvad der er vigtigt for jer for at I kan løse jeres opgaver?"
- Book et møde med kvalitets/udviklingsafdelingen og spørg:
"Hvordan får I gennemslag i samarbejdet med klinikken?"

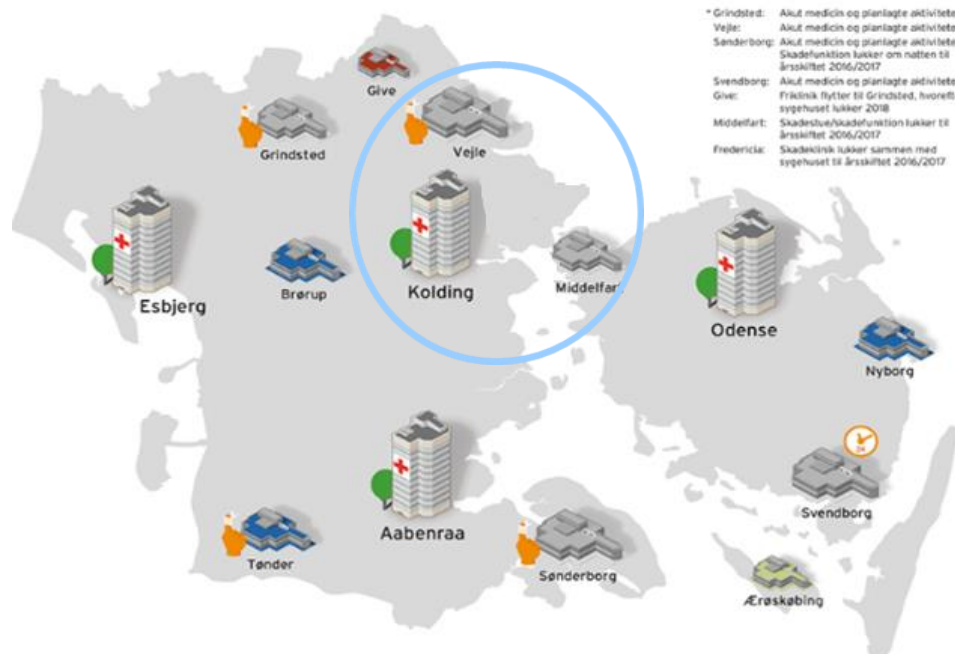

Regionernes Økonomi- og Styringsseminar November 2018

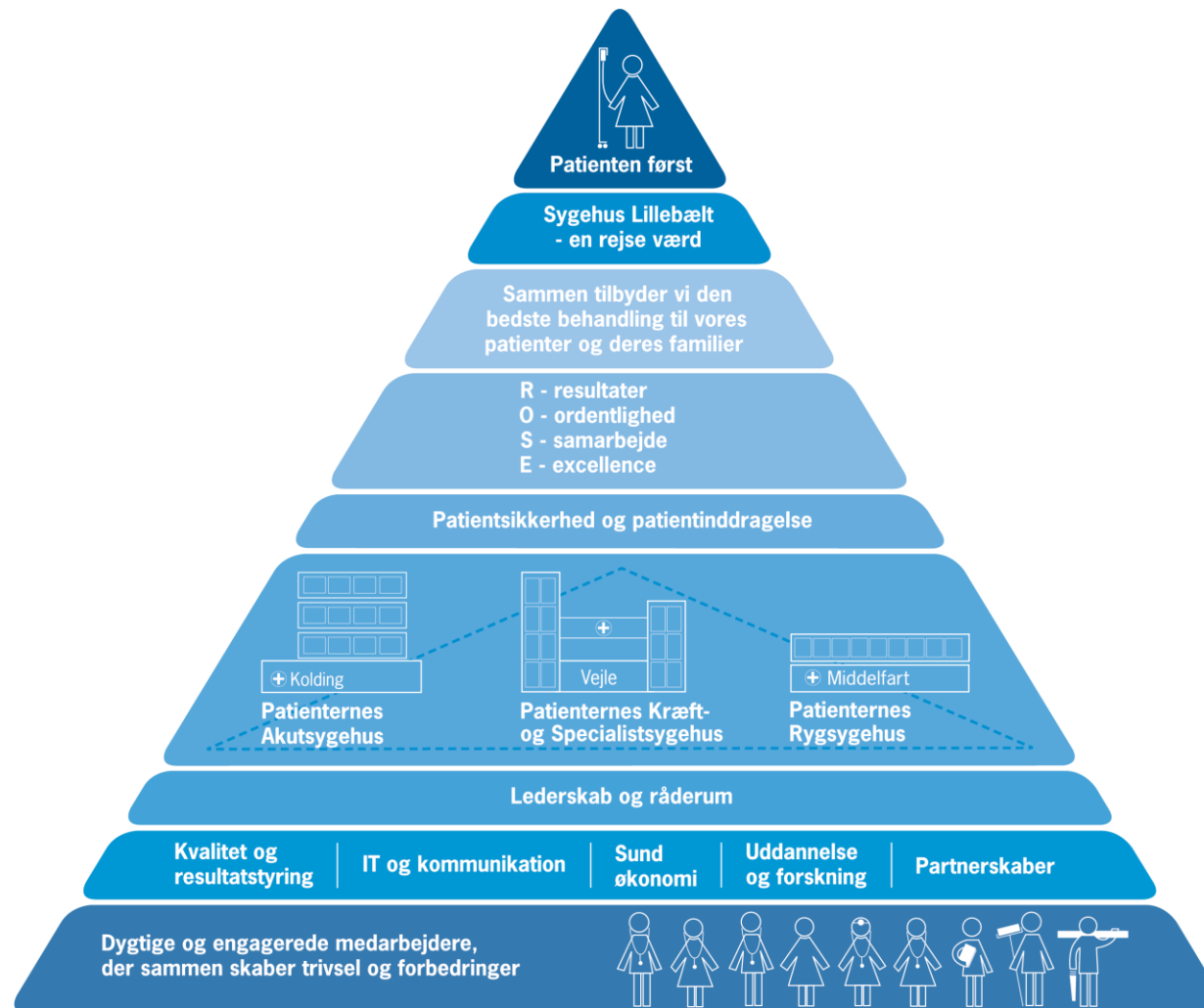
Sygehus Lillebælt

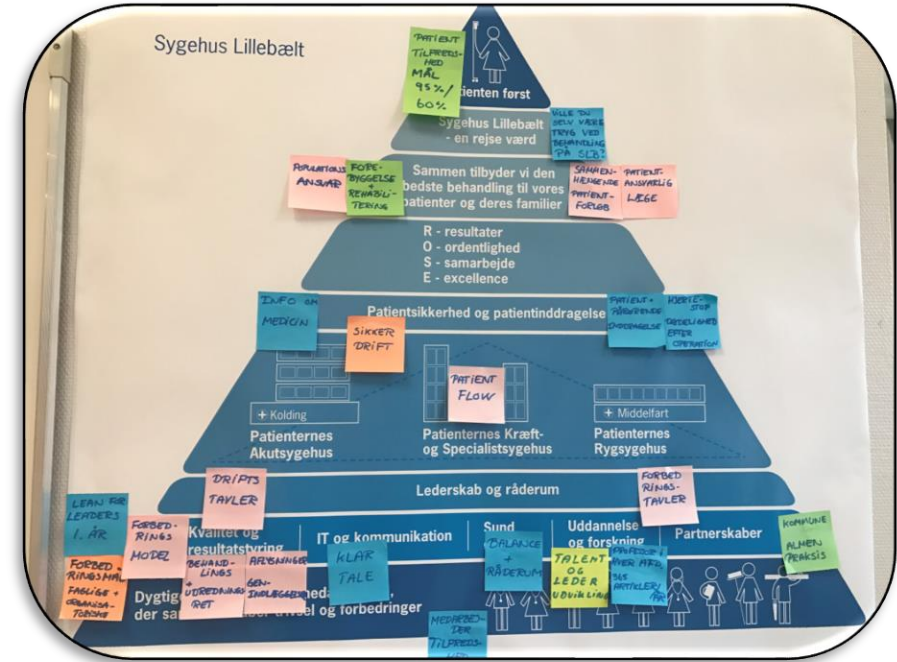
- 52.200 indlagte patienter årligt
- 613.200 ambulante besøg årligt
- 54.500 operationer
- 3.300 fødsler
- 570 sengepladser
- 5.500 medarbejdere
- Forskning: 18 professorer, 9 adj. professorer, 39 Ph.d.-studerende og 30 kliniske lektorer.

- **Landets højeste samlede patienttilfredshed (LUP)**
- **Danmarks Bedste Kræftsygehus for 10. år**
- **Sund økonomi, korte ventelister og sorte tal på bundlinjen**

God økonomistyring – hvad virker...?

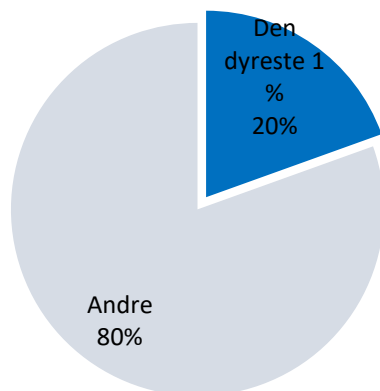

Styringsredskaber

- Gør det nemt, at gøre det rigtige
- "Keep it simple"
- Rettidighed og vedvarende forbedringer
- "fingren på pulsen"
- "de små marginaler..."

God økonomistyring i de kommende år...?

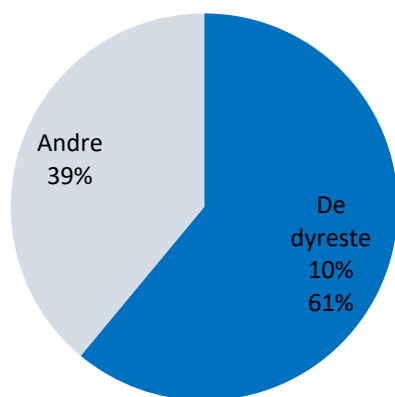
Udgifter i 2015

Pres på ressourcerne

- Flere ældre
- Flere kronikere
- Flere kontakter
- Flere kontakter til flere afdelinger

Udgifter i 2015

Et sundhedsvæsen vi – også i fremtiden – kan være stolte af!

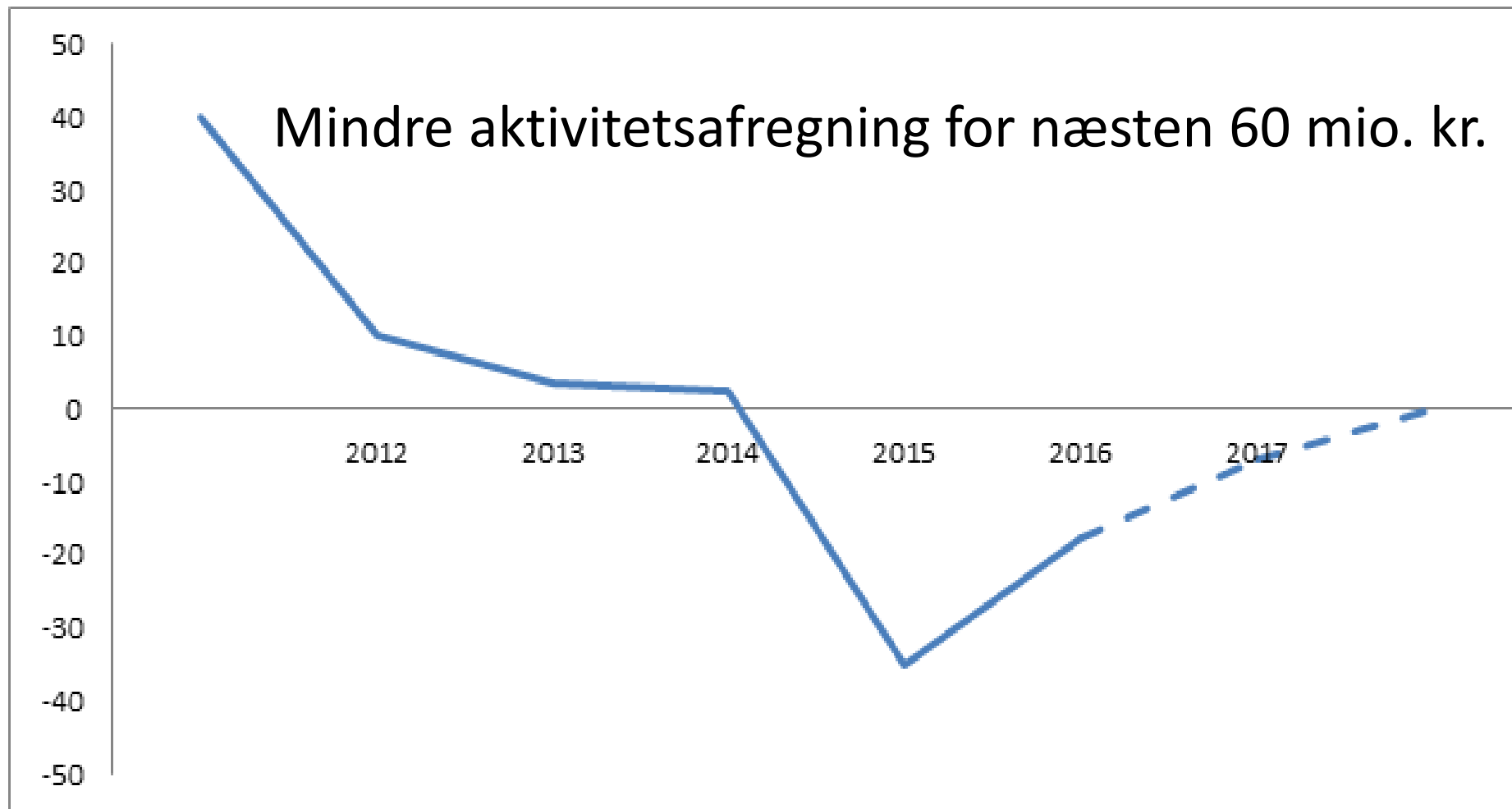

Sygehus Lillebælt – patienten først

- Vi ser flere patienter – ca. 7.500 flere unikke CPR-nr.
- Vi har reduceret antallet af ambulante kontakter pr. CPR-nr.
- Vi har færre patienter, som har behov for en genindlæggelse
- Vi har forkortet patientforløbene betydeligt
- Sætter pres på vores ressourcer og kapacitet:
  - Laboratorieanalyser
  - Røntgenydelser
  - Speciallægeberedskaber
  - Teknologiske investeringer

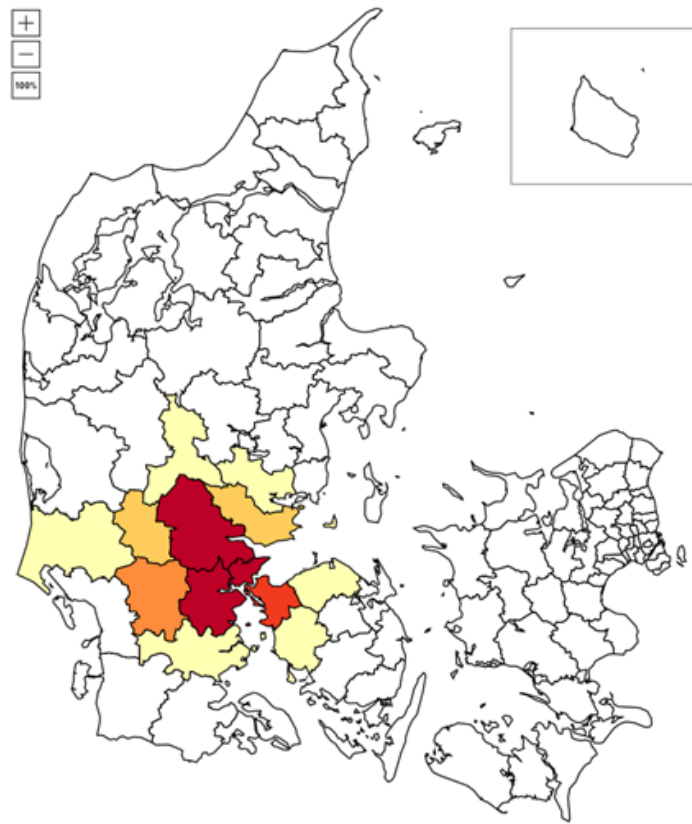

Sygehus Lillebælt - aktivitetsafregning

Populationsansvar...??

Dækker borgernes behandlingsbehov:

- Vejle, Middelfart, Kolding og Fredericia = 80%
- Hedensted = 30%
- Vejen og Billund = 40%

Og mere end det:

- Patienttilfredshed
- Helhedsansvar på tværs af sektorer
- Forebyggelse
- Inddragelse og fælles beslutninger

Nye muligheder for at sætte patienten først

Refleksioner

Kapacitetsscanning på Amager og Hvidovre Hospital

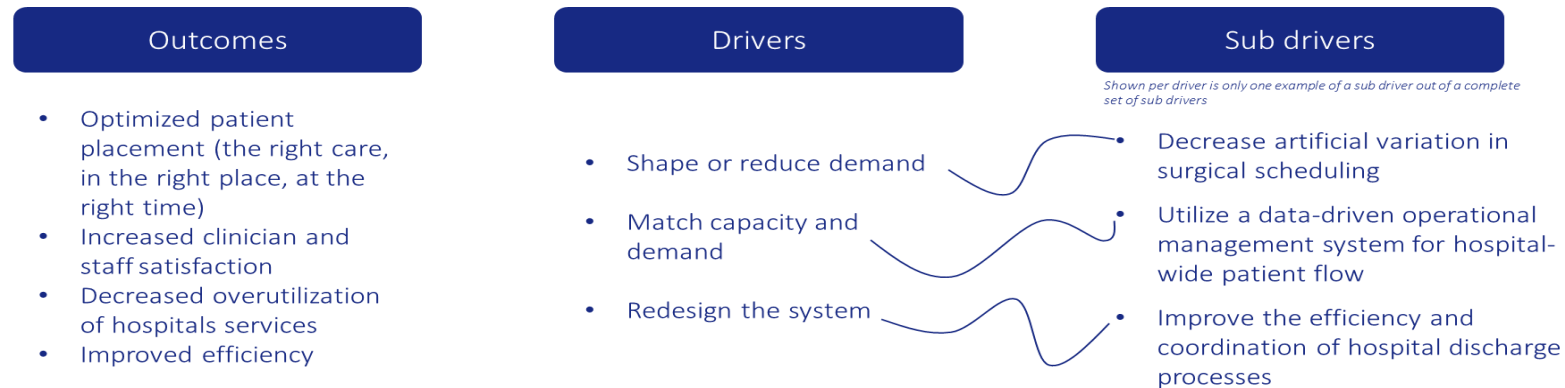
Udført i samarbejde med HOTflo og IQVIA

Formål

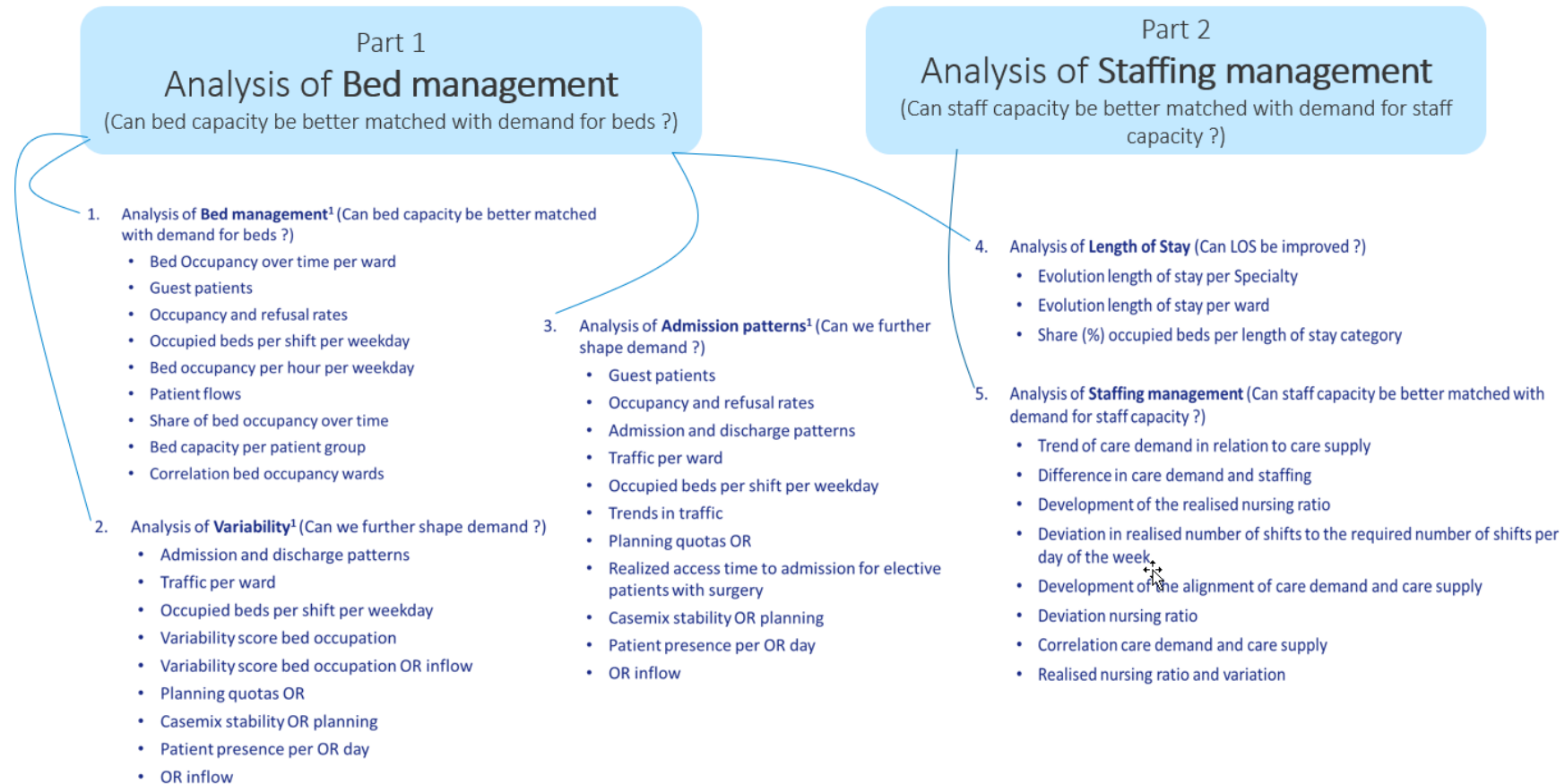
- **Analyse af hospitalets kapacitet og kapacitetsstyrende faktorer:** belægning, liggetider, udskrivelser, variation i aktiviteten, personalebemanding
- **Skabe et fyldestgørende billede af sammenhænge** mellem afdelinger, faktorer og mønstre på hospitalet
- **Definition af forbedringsmuligheder i** kapacitetsstyringen

Baggrund

- **Vision:** Optimering af hospitalets kapacitetsstyring og understøttelse af sammenhængende patientforløb på tværs af hospitalet ("hospital-wide patientflow")

Metode

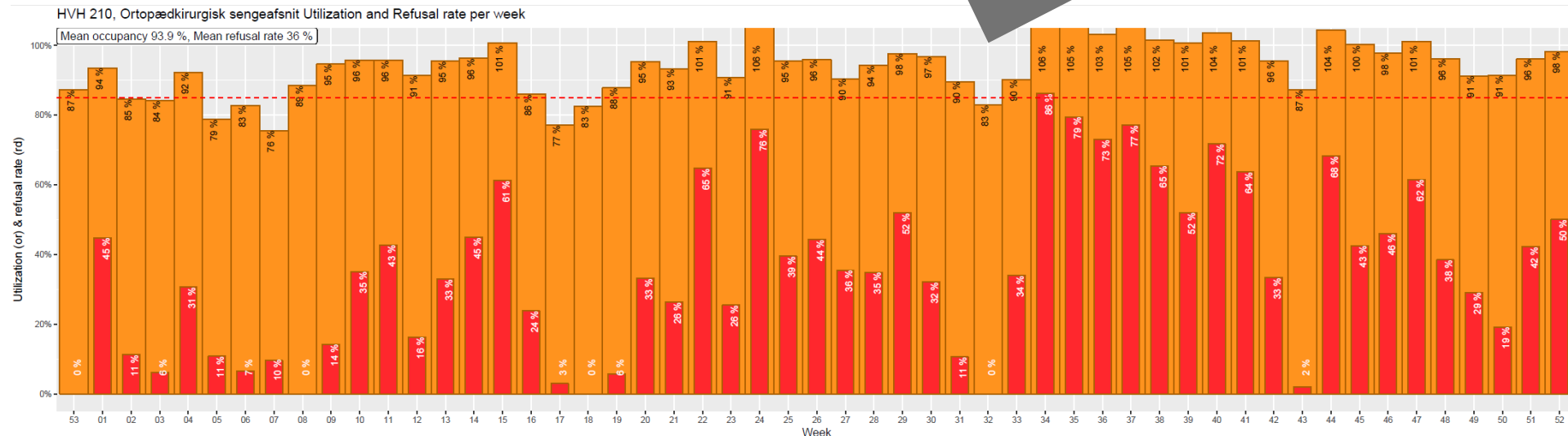

- Datagrundlag: GS-Data 2016

Eksempler

Example from Detailed report on Bed Capacity management, analysis Occupancy and refusal chance per week

Most of the wards have a high refusal rate, indicating the high pressure on bed capacities.

What is a refusal chance/possibility on bed shortage?

It is a statistical measure of the possibility that there will be a shortage in beds. It is measured by comparing bed demand in regards to the number of available beds on the ward.

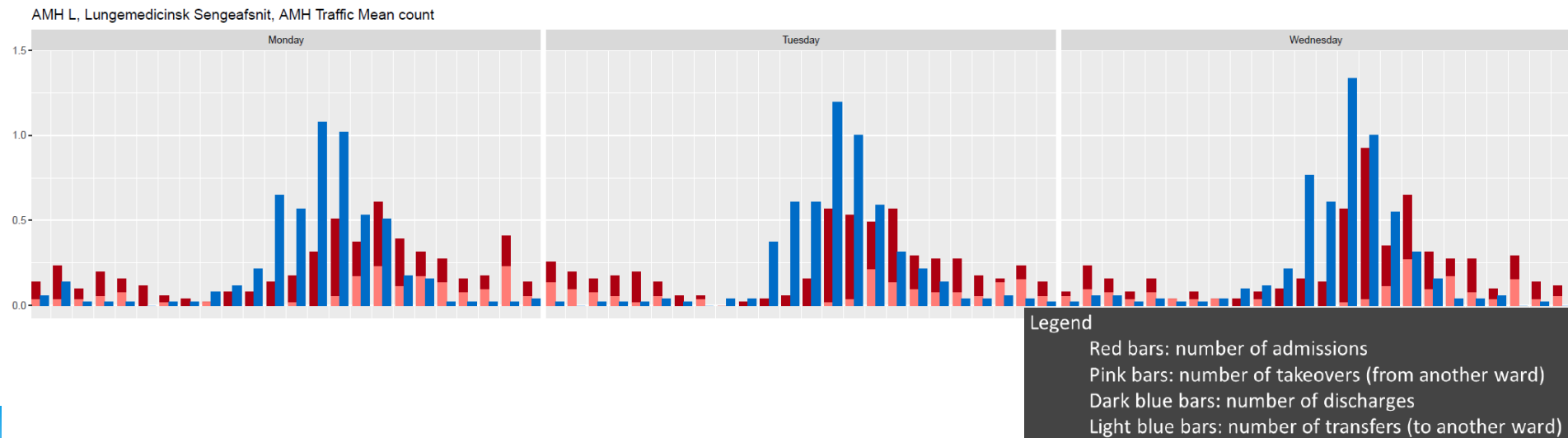
Legend

Orange: the bed occupancy per week (black annotation)
Red: the refusal chance per week (white annotation)
Red dashed line: provided target occupancy

Eksempler

The admission and discharge patterns correspond to a normal pattern for inpatient units.

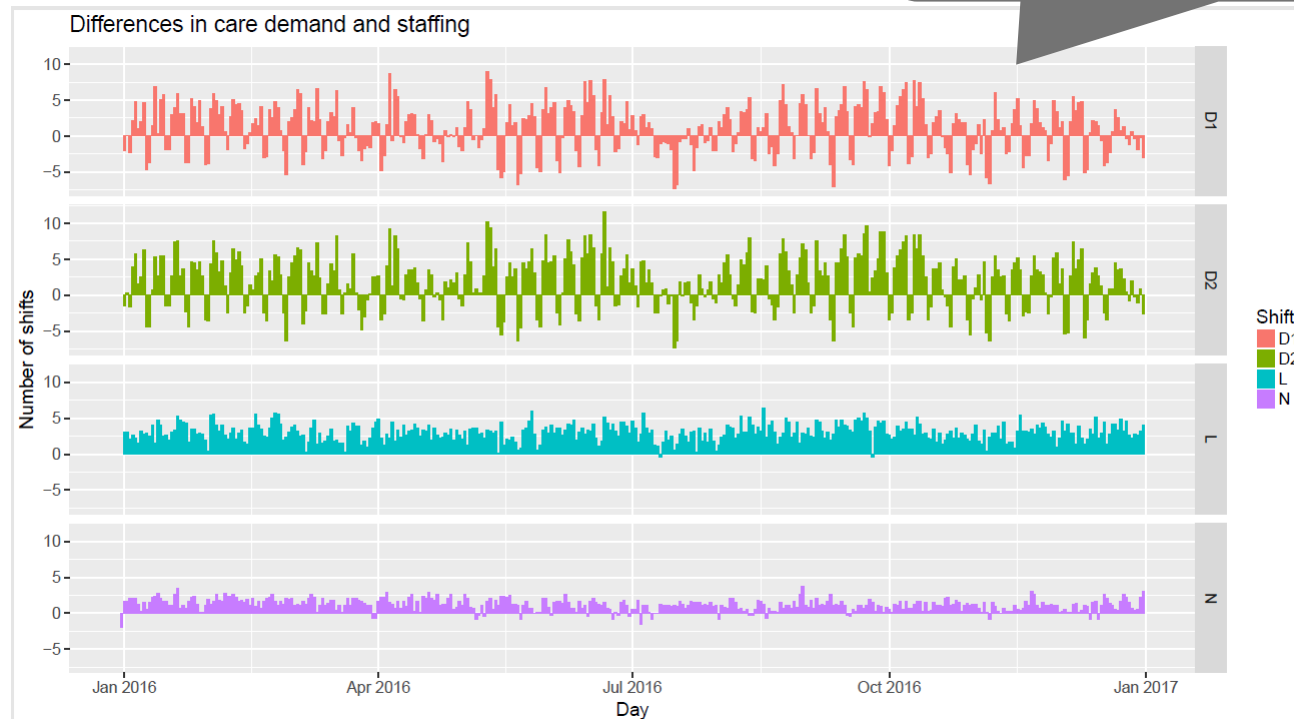
Example from Detailed report on Bed Capacity management, analysis Admission and discharge per hour per day

Eksempler

Example from Detailed report on Staffing Capacity management, analysis Difference in care demand and staffing

All wards have difficulties to achieve a healthy balance between care supply and care demand.

D1: 7am-11am
D2: 11am-3pm
L: 3pm-11pm
N: 11pm-7am

Interpretation

If the bar is below the zero-line, this indicates understaffing
If the bar is above the zero-line, this indicates overstaffing

Resultater

- **Sengekapacitet**

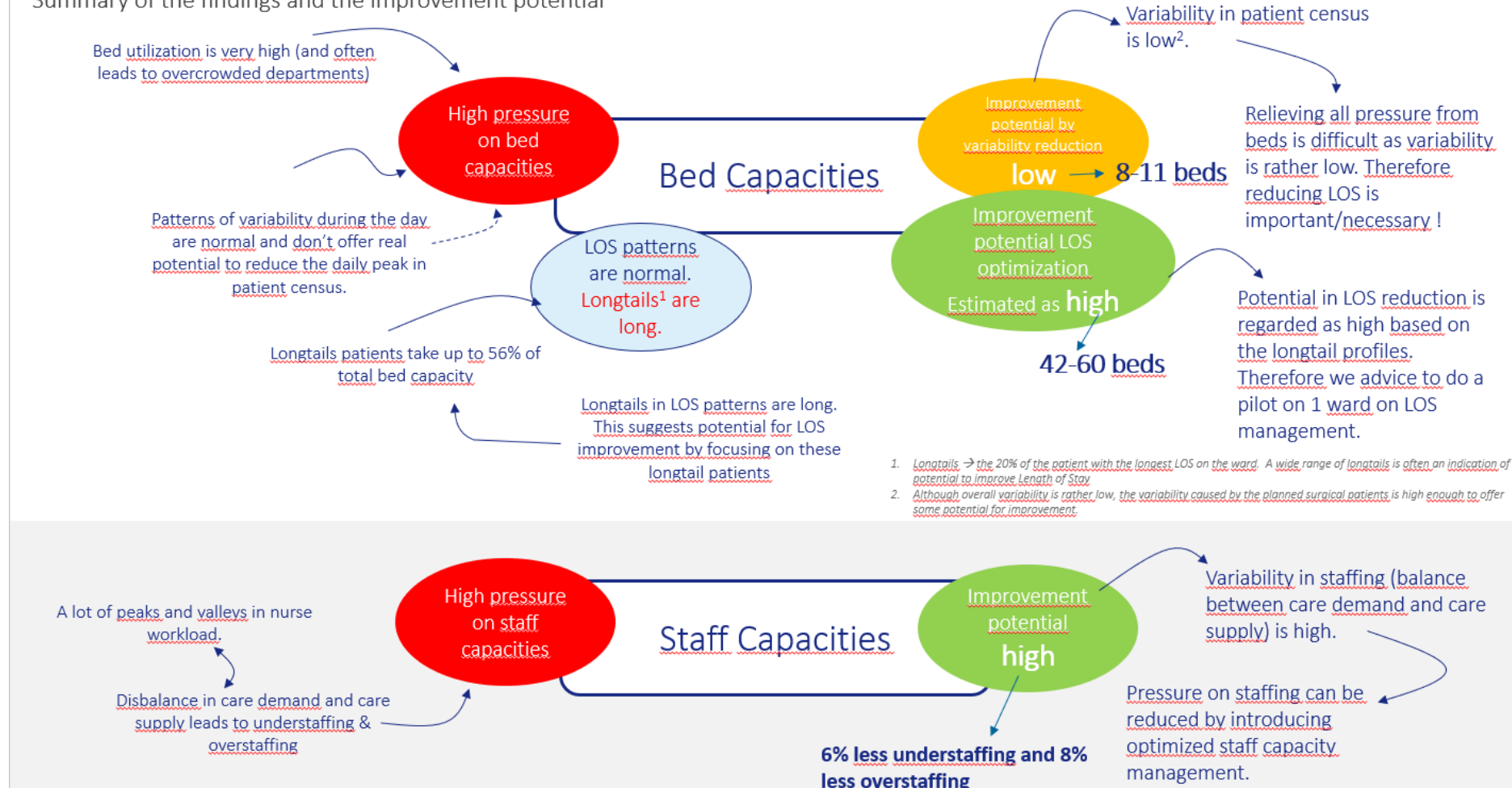
- **Højt pres på sengene:** 30% af sengeafsnittene har høj sandsynlighed for overbelægning/manglende sengekapaciteter, antal patienter pr. time/dag er konstant på et højt niveau
- **Lav variabilitet i antal patienter** pr. time/dag (men stadig forbedringspotentiale)
- **Afsnit med langliggende patienter** har en bred vifte af patienter med både korte og lange liggetider
→ indikation for stor forbedringspotentiale

Afsnit med langliggende patienter: gennemsnitlig liggetid > 3,5 dage

Resultater

- **Personalebemanding (sengeafsnit)**
  - **Høj variation i arbejdsbelastningen** ("nurse-patient-ratio") (både spidsbelastninger og lavaktivitetsperioder)
  - Alle sengeafsnit har **udfordringer med at opnå en god balance** mellem den planlagte bemanding og det faktiske behov for personale

Summary of the findings and the improvement potential

Forbedringspotentiale

- **Optimering Sengeudnyttelsen**

- **Variabiliteten på kirurgiske sengeafsnit vil kunne reduceres med ca. 15%:** optimering indlæggelser og udskrivninger af patienter til planlagte operationer
- **Implementering af "liggetidsmanagement"**, fx reduktion af lange liggetider, vil kunne reducere pres på sengene med ca. 5-8%

(lange liggetider = 20% af patienter med de længste liggetider pr. sengeafsnit)

Forbedringspotentiale

- **Optimering af personalebemanding på sengeafsnittene**
  - **Variabiliteten i den daglige arbejdsbelastning af plejepersonalet** vil kunne reduceres med ca. 20% og dermed føre til 6% mindre underbemanding og 8% mindre overbemanding.

Anbefalinger

- **Implementering af kapacitetsstyring (senge og personalebemanding)**

→ **Pilotprojekt på et sengeafsnit:**

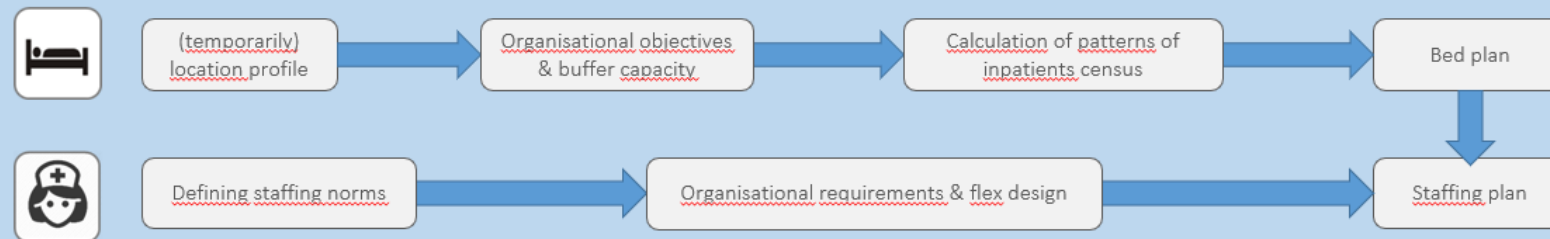
- Koordinering af planlagt bemanding og faktiske behov for personale på baggrund aktivitetsanalyser/-prognoser
- Reduktion af lange liggetider
- Reduktion af variabiliteten af kirurgiske patienter
- Koordinering af operationsplanlægning og sengebelægning

→ Udvides på sigt til flere sengeafsnit

Anbefalinger Pilotprojekt

Part 1 - Implementing staff & bed capacity management at the operational level

Subpart 1 – Organizing the capacity determination/calculation (beds & staff)

Subpart 2 – Organizing staff & bed capacity management at the operational level (including performance management)

